

Radikal Bir Devrim, Radikal Bir Kopuş

26.05.2020 • Bob Avakian'ın Yazıları, Kamburun Üstesinden Gelmek • Yeni Komünizm

Editörün Notu: Bob Avakian'ın aşağıdaki makalesi "Kamburun Üstesinden Gelmek" yazı dizisi içinde 28 Aralık 1997 yılında *Revolutionary Worker* #938 (Şimdiki *Revolution* gazetesi) içinde yayınlanmıştır.

Bu yazı dizisinde yer alan bir diğer dosya için bkz:

★ <http://yenikomunizm.com/kategori/bob-avakian-yazilar/kamburun-ustesinden-gelmek/>

Kamburun Üstesinden Gelmek

Radikal Bir Devrim, Radikal Bir Kopuş

Önceki devrimler tarihinde -yalnızca proleter devrimlerden bahsetmiyorum, burjuva devrimler de dahil olmak üzere tarih boyunca gerçekleşmiş önceki devrimlerden bahsediyorum- bu devrimler içinde bulundukları döneme göre ne kadar kapsamlı bir şekilde yapılmışsa, kitleler tarafından o derece *esas maddi güç*, *esas mücadele gücü* olarak kavranmış ve daha çok benimsenmiştir. Bu devrimler genellikle kitleler *adına* yapılıyordu – özellikle burjuva devrimleri genellikle kitleler ya da “halk” adına yapılmıştır. (Örneğin, Fransız Devrimi çok kapsamlı bir burjuva devrimiydi, hatta bu yüzden o dönemler birçok burjuva dehşete kapılıp korkmuştur)

Ancak gerçek şu ki, daha önceki tüm devrimlerde toplumun belirli bir azınlığı, bu devrimlerin önderliğini tekeline almış ve bu devrimlerden kaynaklanan toplumlarda yönetimin ve düzenin tekeline sahip olmuştur. Toplumun bu azınlığı, bu devrimlerin meyvelerini topladı ve kitleleri bir kez daha sömürüye ve baskıya maruz bıraktı ve bunu önceki sistemden farklı biçimlerde yaptı.

Bu bağlamda, çoğu zaman proleter devrimin önceki tüm toplumlar ve önceki tüm devrimlerden ne yönde bir radikal bir kopuşu temsil ettiğinden bahsederiz. Bu doğrudur ve vurgulanması

gereken çok önemli bir noktadır. Önceki devrimler esas olarak bir sömürücü sınıfın ve bir sömürücü sistemin bir diğeri ile değiştirilmesi durumudur. Bununla birlikte, proleter devrim, sömürünün bütün biçimlerini ve bütün baskıcı toplumsal ayırım ve antagonizmaları, yöneten-yönetilen ve zihinsel emek/kol emeği gibi bununla bağlantılı çelişkileri ortadan kaldıracaktır.

Bunu kararlı ve cesurca ortaya koymak ve vurgulamak çok önemli bir noktadır. Ama daha da önemlisi, bunu gerçekten gerçeğe dönüştürmek için tarihi bir görevimizin olmasıdır. Böyle bir kopuşa ya da Marx ve Engels'in "Komünist Manifesto" da bahsettiği iki radikal kopuşa fiilen ulaşmak zorundayız. Ve bunu yapabilmek için bu çelişkiyle tamamen yüzleşmek gerekiyor - önderlik, idari ve entelektüel çalışma görevlerinin uzmanlık alanları olma durumdan kısa vadede kurtulamayız, ve bunların toplumdaki küçük bir azınlığın uzmanlık alanı olacağı durumunu bilmek durumdayız. Aynı zamanda dünya proleter devriminin düzensiz gelişiminin birbiriyle ilişkili çelişkisinin yanı sıra, sosyalist devletlerin ortaya çıkması durumu da bir anda değil, bir ya da birkaç yerde ve emperyalist kuşatmanın genel koşullarında gerçekleşecektir.

Komünistler ve Komünist Entelektüeller

Burada ortaya çıkarmamız gereken önemli nokta, entelektüellere karşı tek yanlı olumsuz bir tutumumuzun olmaması gerektiğidir. Bu durum komünist entelektüeller için daha çok geçerlidir: entelektüel katmanlardan gelen ve her şeyden önce entelektüel bir süreçle komünizme yönelen, daha sonra büyük bir nitel sıçrama veya radikal bir kopuş gerçekleştiren; proletaryanın tavrını, bakış açısını ve yöntemini benimseyen ve bunu pratikte uygulayan insanlar; öte yandan, belki de kendi entelektüel gelişimleri yoluyla komünizme yönelen temel halk kitleleri içinden gelen mahkumlar ve diğer insanlar; veya entelektüel bir süreçle değil de esasen doğrudan kendi yaşam deneyimlerinden -bireysel tecrübeleriyle ancak esas olarak kendi toplumsal tecrübelerinden- komünizme yönelen temel kitleler arasından insanlar vardır. Ve bu insanlar entelektüel kapasitelerini komünist entelektüeller olarak geliştirebilmişlerdir. Açıkçası, nereden gelirlirse gelsinler bu insanların komünist entelektüellere dönüşmelerine ilişkin olumsuz ya da tek yanlı bir tutumumuz olmamalıdır.

Böylesi komünist entelektüeller "halka hizmet etme" yönelimini *niçin* ve *nasıl* benimser ve kitlelerin devrimci çıkarları için niçin ve nasıl savaşırlar -niçin kitlelerin hatta bazen ileri

kitlelerin bile bazen ortaya koyduğu üzere “bunu yapmak isterler?”. Bu soru kitleler açısından ortaya konması gereken çok önemli bir noktadır, çünkü bizim bütün duruşumuz, bakış açımız ve metodolojimizle bağlantılıdır. Bu mesele devrimin görevlerinin ne olduğu ve bunun altında yatan maddi temelin ne olduğu hakkında diyalektik bir materyalist anlayışa bağlıdır. Bu maddi temel - burjuva üretim tarzının temel çelişkileri- kendisini uluslararası alanda özellikle emperyalizm döneminde belirli toplumlarda proleter devrimin nesnel ihtiyacı şeklinde ve sürekli olarak komünizme ilerlemek olarak ortaya koyacaktır. Bu ihtiyaç, bu proleter devrim fiilen gerçekleşene kadar kendini tekrar tekrar ileri sürecektir. Kapitalizm-emperyalizmin bu temel çelişkileri insanları sürekli olarak sisteme karşı mücadeleye itecek ve onları mücadele ettikleri temel şeylerin nesnel olarak ancak proleter devrim sayesinde nihayetinde ve tamamen çözülebileceği gerçeğine yöneltecektir.

Komünist olmak, bu şeyleri temel bir şekilde kavramak için nitel bir sıçrama yapmak, aynı zamanda bu devrimi gerçekleştirmesi gereken, bunda nesnel bir çıkarı bulunan ve bu nedenle öncü bir partiye, bu amaç için daha bilinçli, daha kararlı bir şekilde savaşılan kitlelerin ön saflarında yer alacak bir öncü partinin önderliğine ihtiyaç duyan bir sınıfın, proletaryanın olduğunu anlamak demektir. Komünist olmak bunu anlayabilmek demektir ve bu yüzden komünistler olarak bizler “bütün bunları” yapmak için ortaya çıkıyoruz. **Bu yüzden halka hizmet etmekten ve devrim yapmaktan bahsediyoruz, çünkü yalnızca adaletsizliklerden nefret etmekle kalmıyoruz veya bu sistemin tamamen katlanılamaz olduğunu hissetmiyoruz, aynı zamanda bu sistemin tamamen gereksiz olduğunu ve bunun üstesinden gelmek ve ötesine geçmek için maddi ve sosyal bir temelin olduğunu kavriyoruz.**

Bu yüzden ortaya çıkıp yaptığımız bu şeyleri yapıyoruz, kitlelere bunu bildirmek zorundayız. Ne yaptığımızın ve niçin yaptığımızın onlar açısından bir sır olmasını istemiyoruz. Tüm bunlara yönelik kendi anlayışımızı derinleştirirken, kitlelerin bunu daha derinden anlamalarını istiyoruz.

Lenin, *Ne Yapmalı?* çalışmasında çok temel bir noktaya değinir: komünist bilinç “dışarıdan”, yani işçiler ve işverenleri arasındaki ilişkilerin dışından kitlelere ulaştırılmalı ve daha genel olarak da kitlelerin günlük deneyimi ve mücadelesi alanı dışından ve işçilerin geliştirdikleri

kendiliğinden bilincin “dışından” getirilmelidir. Dolayısıyla bu durumun yol göstericiliği sayesinde, belirli bir başlangıç noktasından komünist entelektüellere dönüşen ve komünist teoriyi benimseyen insanların vazgeçilmez rolünü, kesinlikle vazgeçilmez rolünü daha iyi anlayabiliriz. Temel nokta, bu teoriyi benimsedikten sonra, bunu kitlelere götürmenin, yani “evine götürmenin” ve kitlelerin bu anlayışa ayak uydurup harekete geçebilmelerinin, bunu gerçek hayatta bu teoriyi gerçekleştirirken olması gereken kuvvetli bir maddi güce dönüştürebilmenin yollarını bulmaları gerektiğidir. Dolayısıyla, entelektüeller bunu yaparken çok keskin bir çelişkiye dahil olurlar: Tüm bunları teorik olarak kavrarlar, ancak bunu kitlelere götürebilmek çok gerçek bir çelişkidir veya bazen çok keskin bir şekilde ifadesini bulabilen farklı çelişkilerden oluşur. Yani bu iş kitlelere gidip onlara “Hey bakın ben geldim, ideolojinizi size getirdim” demek ve onların da size “Vay canına! Ben de bu neredeydi merak edip duruyordum yahu!” demesi gibi doğrudan bir süreç değildir.

Bu konuda çok keskin çelişkiler vardır. Kitlelerin yakalandığı bir çok şey ve gerçekte sahip oldukları “kendiliğinden” bilinç, kendi objektif çıkarlarına karşı bazı önemli şekillerde karşımıza çıkar. Ve bilinçli öncü unsurlar ve sınıfın geri kalanını oluşturan insanlar arasında çok gerçek bir nesnel fark vardır ve bu çelişki bir karşıtlığa dönüşebilir. Özellikle bir devrime öncülük ediyorsanız ve yeni toplumda öncü bir grup haline gelerseniz, bu durum sosyalist toplumu eski dünyadan yeniye, burjuva dönemden dünya komünizmi dönemine geçiş olarak belirleyen temel çelişkilerin çok keskin ve yoğun bir ifadesi haline gelir. Özetle, önderler ile önderlik edilenler arasındaki -bilinçli ve örgütlü öncü ile proletaryanın ve halkın geri kalanı arasındaki- bu çelişki, öncü partinin karşıtına dönüşmesinin ve burjuva diktatörlüğünü, kapitalist yönetimi ve kapitalist üretim tarzını reforme etmenin bir aracına dönüşmenin temeli olabilir.

Bu mesele üzerine kitlelerle açıkça konuşmalıyız. Bütün meselelerde olduğu gibi bu mesele üzerine de, kitlelerle ilişkilerimizde diyalektik bir öğrenme ve önderlik etme sürecine girmeliyiz.

Tarihi Misyonumuzu Pratikte Gerçekleştirmek

Fakat en temelde tarihsel misyonumuzu pratikte gerçekleştirmemiz gerekiyor. Bütün bir tarihi süreç içinde gerçek radikal kopuşları meydana getirmeliyiz. Kitlelerin devrim yaptığı ve sonradan devrimin önderliğini, ekonominin, siyasi iktidarın tekeline elinde bulduran, entelektüel

yaşamı kontrol eden, ezen ve ezilenler şeklinde sınıflara bölünmüş bir toplumun bütün özelliklerinin ötesine geçebilmeli ve bunları dönüştürebilmeliyiz. Bu durum kitlelerin kendiliğinden belirli bir şekilde duyumsadığı, fakat burjuva ideolojisinin prizmasından büyük ölçüde damıtılan ve çarpıtılan bir şeydir. Çok ağır bir dozda “kendiliğinden” bir burjuva propagandası ve telkinini içerir. Devrimlerin nasıl gittiğine dair belirli bir anlayışları vardır: Kitleler savaşı ve sonra da devrimin önderliğini bir grup ele geçirir -veya daha iyi anlamda önderlik uygular- sömürücülerin ve zalimlerin bir kliği olarak kendi çıkarları açısından iktidarı gasp ederler; halk kitleleri savaşı ve sonra da bir avuç insan, gerçekten önderlik uygulayan bir avuç kişi kalkıp onu ele geçirir ve bunu kendi yararları için kullanır.

Bu durum, “The Who” grubunun eski bir şarkısını, devrime ilişkin bir şarkılarını akla getiriyor. Elbette çok alaycı bir şarkıdır bu. Amaçlarından biri de zaten devrim hakkında genel bazı gerici, alaycı ve kötümser görüşler yaymaktır, öte yandan devrimci mücadeleye katılmamalarını ve bunu desteklememelerini haklı çıkarmaya çalışırlar.

Şimdi bir saniyeliğine geri adım atıp bunu ikiye ayırırsak, burada çok ilginç şeylerden biri olarak, kültür arenasında devrimi niçin desteklemediklerini meşrulaştıracak bir şarkı yazma ihtiyacı hisseden büyük bir grubun bulunması durumunu görürüz. Bu durum, size o dönemler hakkında yani 60’ların sonu ve 70’lerin başına ilişkin bir şeyler söyler.

“The Who” grubunun devrim üzerine bu şarkısının şöyle bir sözü (veya nakaratı) vardır:

“İşte yeni patron geliyor; eski patronun aynısı” – diğer bir deyişle, gerçekte “hiçbir şey değişmedi, yalnızca kendini düşünen bir kliğin bize hükmettiği ve herkese ne yapması gerektiğini söyleyip durduğu bir duruma geri döndük” demektir bu. Ve ardından vurucu kısım gelir, bu kısım her şeyi özetler: “Yeniden kandırılmayacağız” Kandırılmalarından ötürü gerçekten ne kadar endişelendikleri ayrı bir mesele... fakat burada kitleler arasında, hatta devrimci mücadelede yer alan çeşitli kesimler arasındaki daha genel bir meseleye ve daha genel bir düşünceye işaret ediliyordu.

Açıkçası, devrim ve değişen toplum hakkında toplumun daha ayrıcalıklı katmanlardan gelen belirli bir *kinizm* durum vardır. O dönem “The Who” grubu tam olarak mücadele eden kitleler arasında değildi ve bu şarkı bir çeşit “sınıf bilincine sahip” ayrıcalıklı tabakaların ifadesiydi.

Fakat aynı zamanda temel kitleler arasında da belli bir kinizm -veya diğer bir şekilde belirtmek gerekirse, bu çelişkinin kör ve çarpıtılmış şekilde farkında olma durumu- vardır. Devrimi kitleler yapar fakat önderlik, iktidar ve otorite bir avuç kişinin elinde toplanır ve işler aynı şekilde eskiye döner.

Bu durum “kendiliğindenci” burjuva ideolojisinin prizmasıyla çarpıtılmış olsa da, burada insanların farkına vardığı gerçek bir çelişki vardır. İnkâr edemeyeceğimiz ve inkâr etmek istemememiz gereken bir çelişkidir bu. Kitlelerle birlikte yüzleşmemiz gereken objektif gerçekliğin bir parçasıdır bu çelişki – ve bunu ancak onlarla birlikte dönüştürmek zorundayız. Kolaylıkla başa çıkabileceğimiz bir çelişki değildir bu. Fakat bu konuda da kitlelere karşı açık ve dürüst olmalıyız. Bunun hızlı veya kolay bir şekilde çözülecek bir çelişki olduğunu iddia edemeyiz. Öte yandan, hızlı ve kolay bir şekilde çözülemeyeceği için de bu şekilde davranmamalıyız, çünkü bu şekilde çelişki hiç çözülemez. Bu aşılabilir, fakat tıpkı büyük tarihi hedeflerle alakalı her şey gibi bu meseleye yönelik çok dolambaçlı bir mücadele süreci olacaktır.

Şimdi, partimiz tarafından teori alanında bu temel çelişkilerle önemli ölçüde yüzleşilmiştir - örneğin yıllar önce “Dünyayı Fethetmek?”[1] çalışmamızda ve diğer yerlerde, uluslararası komünist hareket içinde, DEH içinde ve hatta şu aşamada halen DEH’in dışında bulunan çeşitli güçler arasında da. Ancak bunlar, kitleleri buna dahil etmenin yanı sıra bilinçli devrimcilerin saflarında da sürekli olarak geri dönülmesi gereken ve daha derinden ele alınması gereken son derece önemli meselelerdir.

Aynı zamanda, bu çelişkilerin derin doğasına ve şimdiye kadar dünya proleter devrimine ilişkin zorluklara, geriye dönüşlere ve zikzaklara rağmen, karamsarlık ve yenilgi için bir temel YOKTUR, en azından BİZİM sınıfımız ve BİZİM davamız açısından durum böyledir. Bunu kavramak çok önemli bir noktadır. Bu şişirme bir şey değildir. Bahsettiğim bu durum çok keskin bir çelişkinin, fakat esas olarak temel ve stratejik açıdan elverişli bir maddi gerçekliğin ifadesidir. Dünya durumunun ve şu anda yaşanan sürecin esas ve stratejik yönüdür.

[1] Avakian, B., 1981. *Dünyayı Fethetmek? Enternasyonal Proletarya Buna Zorunlu ve Muktedir*, RCP Publications. Ayrıca *Revolution* dergisi 50. özel sayısından oluşturulan kitapçıkta yer almıştır. Kaynak için bkz:

